

Lægeforeningen

Til medlemmer af Udlændinge- og Integrationsudvalget

Kopi sendt til Sundheds- og Ældreudvalget

Brugerbetaling for tolkeydelser truer patientsikkerheden

Kære medlemmer af Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Lægeforeningen er bekendt med, at der pågår politiske drøftelser af, om der skal indføres brugerbetaling for tolkeydelser i sundhedsvæsenet for udlændinge, der har opholdt sig to år i landet. Forslaget vækker stor bekymring, da det vil forringe behandlingen, sikkerheden og rettighederne for denne gruppe som patienter.

Lægeforeningen håber derfor, at Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget vil lytte til bekymringerne og afvise forslaget. Vi redegør nedenfor for de forringelser og øvrige negative konsekvenser, som en indførsel af brugerbetaling på tolkebistand i sundhedsvæsenet vil indebære.

Lige adgang til sundhedstilbud

Ved at fjerne retten til vederlagsfri tolkebistand er der stor risiko for, at patienter med behov for tolkebistand ikke får samme sundhedstilbud som andre, og det strider mod det bærende princip i den danske sundhedslovgivning om, at alle med bopæl i landet har let og lige adgang til sundhedsvæsenet uanset etnisk oprindelse eller religion.

Betaling for tolkebistand vil ramme i forvejen sårbare patienter, som ofte ikke har mulighed for at betale for en tolk. Lægeforeningen forudser, at konsekvensen kan være, at patienterne ikke opsøger behandling hos praktiserende læge og speciallæge eller ikke får den nødvendige behandling på sygehuset.

Lægeforeningen må kraftigt advare mod, at der indføres en betaling for tolkeydelser, som rammer særligt sårbare patienter som børn og unge, akut syge eller alvorligt syge patienter. Der skal være sikkerhed for, at disse patienter altid kan få behandling for deres sygdomme, også selv om de ikke kan betale for tolkeydelser.

Patientsikkerheden er på spil

Tolkning er et uomgængeligt arbejdsredskab for læger og en nødvendig forudsætning for patientsikkerhed. Brugerbetaling for tolkeydelser vil kompli-

Formanden

10. januar 2017
Jr.2017 - 92/

Domus Medica
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500

E-post: dadl@dadl.dk

www.laeger.dk

cere undersøgelse, diagnostik og behandling af patienter, der har sprogproblemer. Professionelle tolke er en forudsætning for, at lægen får de nødvendige oplysninger om patientens symptomer og helbred.

Indførelse af brugerbetaling på tolkeydelser vil betyde, at lægen ofte vil skulle føre dialog direkte med en patient med mangelfulde sprogkunderskaber. Dermed øges risikoen for fejl og forkert eller manglende diagnostik og behandling.

Patientsikkerheden trues, når lægen ikke har mulighed for at forstå patientens symptomer og for at orientere om brug af medicin, ligesom patienten ikke kan beskrive sine symptomer eller eventuelle bivirkninger af medicin eller lignende.

Risikoen for at lægen overser symptomer, at patienten bruger medicinen forkert eller ikke forstår undersøgelser og behandling, stiger ved mangelfuld kommunikation og sprogbarrierer. Adgang til vederlagsfri tolkebistand sikrer, at det altid er muligt for lægen og patienten at kunne kommunikere om patientens situation, hvilket er en forudsætning for den korrekte, lægefaglige behandling.

Patienter har ret til fortrolighed

Patienter skal kunne tale med deres læge i fortrolighed, og ingen patienter skal føle sig nødsaget til at dele deres fortrolige sundhedsoplysninger med familiemedlemmer eller bekendte, alene fordi de ikke selv kan kommunikere med lægen.

Lægeforeningen frygter, at betaling for tolkeydelser vil betyde, at et stort antal patienter vil benytte familiemedlemmer herunder børn som tolke. Der er flere etiske problemer forbundet hermed, ikke mindst i forhold til tavshedspligt, habilitet mv. Ligesom kvaliteten af tolkningen er meget forskellig og ofte så ringe, at tolkningen er utilstrækkelig.

Børn skal ikke være tolke for deres forældre

Det har store konsekvenser for børn at blive inddraget i deres forældres sygdom og behandling ved at optræde som tolke. Det vil følelsesmæssigt være en stor belastning for barnet at få denne viden. Derfor skal børn grundlæggende beskyttes imod at blive sat i en sådan situation.

Det er der også taget hensyn til i den gældende tolkebekendtgørelse. Men en vederlagsfri tolkebistand er med til at sikre, at børn reelt bliver beskyttet mod ufrivilligt at få kendskab til en forældres private sundhedsoplysninger og andre fortrolige forhold, som barnet ikke har behov for at vide.

Sprogbarrierer kan forhindre det nødvendige informerede samtykke

Lægen er forpligtet af loven til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Det betyder, at lægen har pligt til at sikre, at patienten inddrages i beslutninger

og får tilstrækkelig information om sin helbredstilstand og behandlingsmuligheder, så patienten kan give sit informerede samtykke til behandlingen.

Information til patienter og deres samtykke til behandling er et fundamentalt grundlag for forholdet mellem læge og patient. Ingen behandling må indledes eller fortsættes uden patientens informerede samtykke. Samtykket baseres på fyldestgørende information, og for at man kan tale om et gyldigt samtykke, kræves det, at patienten er i stand til at overskue konsekvenserne på baggrund af lægens information.

Sprogbarrierer kan betyde, at lægen ikke kan indhente et informeret samtykke, og derved ikke kan igangsætte en behandling af patienten. Det kan medføre, at patientens sygdom ikke behandles i tide, men udvikler sig til noget langt mere alvorligt. Patienten kan således få brug for en dyr sygehusbehandling pga. en sygdom, som kunne have været håndteret tidligere med en mindre behandlingskrævende indsats.

Lægen kan blive gjort ansvarlig for manglende kommunikation

Har patienten sproglige mangler, og har lægen ikke mulighed for at bestille tolkebistand, fordi patienten ikke kan betale for udgiften til tolken, vil det forringe og kompromittere det lægefaglige arbejde. En læge, der igangsætter en nødvendig behandling på det bedst mulige grundlag, kan således ende med få et ansvar for ikke at have udvist omhu og samvittighedsfuldhed,

Behov for øget fokus på kvalificerede tolkning

I stedet for den foreslåede betaling for tolkeydelser mener Lægeforeningen tværtimod, at der bør sættes fokus på adgang til kvalificerede tolke i sundhedsvæsenet, og at der udvikles faglige krav til tolkene i form af egentlig uddannelse eller lignende, hvor der er fokus på de termer, der er særegne for sundhedsvæsenet.

Professionelle og kvalificerede tolke er vigtige for patientsikkerheden og for behandlingens kvalitet. Der skal derfor være adgang til professionelle og kvalificerede tolke døgnet rundt.

På baggrund af de ovenstående bekymringer skal Lægeforeningen anmode om foretræde for udvalget.

Med venlig hilsen

Andreas Rudkjøbing
Formand for Lægeforeningen